

In čas jih ni prerastel...

Previdnost je mati modrosti

Prvikrat je človek oskrnil svojo mladost, ko je prvič molčal, ko mu je srce ukazovalo, da naj govori. Iz živalske sebičnosti se je rodila strahopetnost. »Kaj me briga! Kaj bi se vtikal v stvari, ki mi ne koristijo!« Tako smo rekli in smo se redili. Stara je ta modrost, narod jo je sprejel med svoje zlate resnice. »Ne praskaj se, kjer te ne srbi!« O, tudi preprost narod je že toliko učen, da uvaža in spoštuje debelost skopcev. »Ne praskaj se, kjer te ne srbi!« In če te vendarle srbi, reci, da te ne!... Po teh naukih smo živeli in nocoj, ko si gledamo iz lica v lice, nas je sram. Zatorej pijmo in pojmo, da zalijemo in prekričimo to sovražno vest!

Resnica o dvojnem prepričanju

— Zdaj pa te nekaj vprašam: ali si že slišal kdaj besedo o dvojnem prepričanju?

— Velikokrat.

— In pljunil si, kadar si jo slišal. Mi vsi smo pljuvali takrat, neprestano smo pljuvali. Zdaj ne pljujemo več.

— Nič več?

— Ne. To je novica, ki ti jo sporočam iz domovine; dvojno prepričanje je rehabilitirano; sedlo je za mizo med druge čednosti in se redi. Po pravici: ali zapaziš kako spremembo na meni? Poleg masti namreč. Tako: ali se ti zdi, da sem kaj izgubil, eno uho morda, ali eno oko, ali kos Nestvor, ki je sebi v sramoto in ljudem v pohujšanje?

— Nič takega ne zapazim.

— Seveda ne. In pomisli, ta lepi, rejeni, veseli, zadovoljni, ugledni, priljubljeni in spoštovani človek, ki sedi pred tabo, ima dvojno prepričanje.

— Da ga ima, ni čudno; čudno je, da je povedal.

— Saj sem ti povedal, da je rehabilitirano! Pojdi danes na cesto in razglasi: »Jaz imam dvojno prepričanje!« — »Kaj pa kričiš,« ti poreče sosed, »saj ga imam jaz tudi!« — Ne moreš si misliti, kako se je ta čednost razširila. In po pravici! Lepo se da izhajati z njo na svetu: poglej me!

— Ne razumem, čemu rabiš dvojno prepričanje? Slek bi bil staro ter oblekel novo.

— Kaj? Ali me hočeš žaliti? Da bi prodal svoje prepričanje? Da bi ga zatajil? Menjal? Nikdar! Kot značajan človek živim in kot značajan človek umrjem! Brez prepričanja človek ne more in ne sme živeti, in kolikor več jih ima, toliko boljše je.

— Zdaj si razumel, hvala Bogu. Tako je! Prej so rekli: da ali ne; zdaj pravimo: da in ne. To, glej, je dvojno prepričanje! V gostilni in kavarni eno, v javnosti in v življenju drugo. Vse po potrebi. Treba je, da živi duša, in treba je, da živi telo. Jaz sovražim kompaktno večino in se redim; ti jo tudi sovrašiš in ne boš nikoli debel. Jaz vem, da je vse, kar delam, ničvo in včasih celo škodljivo; to je moje prepričanje; in vendar delam s prepričanjem, z drugim namreč, in živim prijetno.

Ti pa misliš, da je tvoje delo nekaj vredno in včasih celo koristno; in ker imaš eno samo prepričanje, ne živiš prijetno.

Besedila so vzeta iz PROZE Ivana Cankarja v spomin na 51-letnico njegove smrti (11. XII. 1918).

Zbral: Franc Križaj

Samouprava je v nevarnosti

Naši samoupravi grozi zaradi uresničitve XV. ustavnega amandmaja velika nevarnost. Protisamoupravne težnje so v naši družbi mnogo močnejše, kot so to nekateri mislili. ZK, sindikati ter vse napredne socialistične sile so na mnogih mestih zatajile ter postale celo izvajalec nesamoupravnih pojmovanj. Izvajanje XV. ustavnega amandmaja je prepuščeno stihiji vsakdanje prakse, kar pomeni, da smo v resnici na tem področju vzdignili roke v bitki za samoupravljanje in vse skupaj prepustili njihovim zavestnim in nezavednim nasprotnikom. Če samoupravi ne bomo dali močnejšega ustavnega varstva, tako kot na primer družbeni lastnini, potem je njena prihodnost dokaj medla.

Take in še nekaj slično črnogledih ugotovitev je bilo objavljenih v Delu pred samim letošnjim praznikom republike. Če je te izjave bral nekdo, ki ne doživlja vsak dan samoupravne prakse, je lahko upravičeno sklepal, da je jugoslovansko samoupravljanje,

začelo resno hirati. Toda stanje prav gotovo ni tako kritično. Temu preprosto ne morem verjeti, a če je kljub temu tako, potem to ni posledica najnovejših sprememb v samoupravni zakonodaji ali dejstva, da so naenkrat vse napredne družbene sile odpovedale.

Poznano je, da politiki zelo radi uporabljajo izraze »razredni sovražnik«, »birokracija«, »tehnokracija«, »prakticizem« itd. za ponazoritev nevarnosti (čeprav le papirnatih zmajev), ki trajno pretijo uničiti revolucionarne pridobitve delavskega razreda. To je menda potrebno zaradi večje aktivnosti in budnosti delavskega razreda in njegove delovne inteligence. Menim, da se tudi tokrat ta taktika ne bo obnesla, če sodim po mojem, sicer ozkem, toda s prakso precej tesno povezanim mnenjem, da danes samoupravi ne grozi nobena posebna nevarnost, zaradi katere bi bilo potrebno »biti plat zvona« na tako visokem nivoju.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Srečno novo leto 1970

Leto se steka z vsemi lepimi, vsakdanjimi in včasih tudi bridkimi urami. Starejši smo in bogatejši z izkušnjami.

Kot prazen, nepopisan list je pred nami leto 1970. Kakšna bo vsebina tega lista?

Tistega trenutka, ko bodo na Silvestrovo ugasnile luči in bo v nas polno življenjske radosti, si bomo želeli srečo in naše želje bodo iskrene. Bodimo taki tudi tedaj, ko bo življenje steklo svojo vsakdanjo pot.

Beseda je tista, ki srcu daje krila, beseda jih tudi ubija...

(Nadaljevanje s 1. strani)

Menim namreč, da bo prav ta sprememba samoupravne zakonodaje vnesla v samoupravno teorijo in prakso precej bolj domiselne in izvirne rešitve, kot so bile možne doslej pri dokaj togi in že zastareli samoupravni zakonodaji. Tega se menda ne bojimo?! Povsod, kjer se snuje in išče nove rešitve, so možne zmote in zablode, toda te lahko samoupravi prej koristijo kot škodijo.

Samoupravljanje v Jugoslaviji že dolgo ni več domena le nekaterih politikov in teoretikov, temveč je postalo last in sestavni del zavesti milijonskih množic. V tej množici je nemajhno število izobražencev in političnih delavcev, ki so se doslej in se bodo tudi v prihodnje prizadevali za ustvarjalno poglobljanje in širjenje samoupravne teorije ter prakse. Ne vem, čemu jih zato, ker delajo na najtežjih mestih v družbeni bazi, tako hitro spoznavamo za tehokrate, biokrate ter za nezapranjem gledamo na njihovo delo. Nasprotno pa smo do ljudi, ki delajo na nivoju republike in zveze zelo tolerant-

ni, jim zaupamo brez pomislekov in jih marsikdo smatra kot edino odgovorne in zavestne borce za samoupravo.

Dajanje ocen o negativnih pojavih v samoupravi mora biti argumentirano s konkretnimi podatki: od kod izhajajo zaključki (raziskave, opazovanja, osebni vtisi ipd.), katere družbene skupine so bile opazovane in podobno, kot to zahtevajo pravila pri raziskavah družbenih pojavov. Sklicevanje na avtoriteto nekega organa ali osebe ni dovolj prepričljiv in zanesljiv dokaz, da razlaga brez pomisleka lahko verjame-mo in ji obenem pripišemo splošni družbeni pomen.

Marsikateremu nesporazumu bi se lahko izognili in prenekatera vzvišena sodba ne bi zvenela tako osebno in avtoritarno, če bi bili zaključki utemeljeni z objektivno zbranimi podatki, ali če bi se vsaj nanje sklicevali. Tako pa nam ne preostane drugega kot da vanje dvomimo ali pa jim verjamemo, če tudi nas vsakdanja praksa uči drugače.

• Franc Križaj

Kvaliteta si utira svojo pot

Naša industrija s svojimi izdelki vedno bolj prodira na svetovni trg, tam pa se bije neusmiljeni konkurenčni boj. Zmagovalec v tem boju je lahko samo tisti, ki proizvaja poceni in kvalitetno. Poglejmo konkretni primer iz ELME. Pred nekaj leti smo poslali prvo pošiljko Rowenta likalnikov v ZRN. Ta pošiljka je bila skrbno sestavljena iz posebej izbranih sestavnih delov, vsak kos posebej kontroliran, človek bi pričakoval, da mora biti vse v najlepšem redu. Na žalost pa se je pokazalo, da so bili vsi ti ukrepi pomanjkljivi. To vedo povedati najbolj tisti, ki so šli v Nemčijo, da so na kraju samem popravljali izdelke. Da to ni bilo v prid ugledu naše tovarne, ni potrebno posebej poudarjati. Razvoj kvalitete v eni tovarni pa se ne razvija sam od sebe, temveč je to trajno, trdo delo na eni strani skupine strokovnih ljudi, ki se poklicno ukvarjajo s problematiko kvalitete, na drugi strani pa vsakega posameznika na svojem delovnem mestu.

V Jugoslaviji že nekaj let deluje komite za kontrolo kvalitete. Ta komite vodijo priznani strokovnjaki kot npr. prof. Rovešnjak in še nekaj njemu podobnih entuziastov (navdušencev). Delovanje tega komiteja se iz leta v leto širi, in sicer v dve osnovni smeri.

V mednarodnem delovanju so uspeli Jugoslavijo vključiti v evropsko organizacijo za kontrolo kvalitete (EOQC).

Delovanje EOQC se izraža predvsem na izmenjavi znanstvenih dosežkov, strokovnih izkušenj, poenotenju raznih standardov itd.

Nacionalno delovanje komiteta za KK pa se izraža predvsem v prevajanju in posredovanju strokovne literature iz tega področja, organizacij strokovnih posvetovanj, dopolnilnem izobraževanju itd. V okviru tega komiteta pa deluje več specializiranih komisij. Ena od teh komisij deluje posebno živahno, to je komisija za statistične metode kontrole kvalitete (komisija za SMKK). Vsako leto organizira 2 do 3 specializirana posvetovanja, na katerih posamezni strokovnjaki pripravijo po nekaj stro-

kovnih referatov s področja SMKK. Ti referati so običajno v smislu originalnih strokovnih rešitev posameznega problema. Pred nekaj dnevi je že bilo 20. posvetovanje o SMKK, ki ga je organizirala ELMA v sodelovanju s komisijo za SMKK.

Glavni temi posvetovanja sta bili:

1. Navodilo EOQC za izdelavo tehničnih prevzemnih pogojev in
2. Lastnost in kontrola termoaktivnih mas.

Ni slučaj, da je ELMA bila gostitelj kar lepega števila strokovnjakov iz vse Jugoslavije. Kljub vsakodnevnim pomanjkljivostim, ki jih dela KK, pa ne bom neskromen, če povem, da smo vpeljali sistem tekoče kontrole pri predelavi termoreaktivnih mas prvi v Jugoslaviji. Teoretično je ta sistem že dokaj popoln, saj vsebuje vse komponente (sestavine), ki so nujne za solidno preventivo, tako iz ekonomske, kakor tudi iz funkcijske plati. Na žalost pa operativna kontrola kvalitete ne koristi vseh teh možnosti iz razlogov, ki si jih (ne) znam razložiti.

Na sedanjem posvetovanju so nas seznanili, da komisija pripravlja organizacijo velike akcije »leto kvalitete«. Že v naslednjem letu naj bi se začela pripravljala dela.

Leto 1971 pa bi bil že začetek vseh akcij, ki so v programu. Naj povem, da so leto kvalitete dosedaj organizirali v Angliji in na Japonskem. To sta dve močno razviti industrijski državi, pa sta z akcijo »leto kvalitete« hoteli doseči še večjo afirmacijo kvalitete izdelkov in seveda tudi večjo konkurenčno sposobnost na svetovnem trgu. Kako bomo uspeli z akcijo v Jugoslaviji, kakšni bodo naši rezultati, pa bo javnost sproti obveščena. Popolnoma razumljivo pa je, da bodo rezultati v okviru države odvisni od rezultatov posameznih tovarn. Program, kako bomo v Elmi pristopili k tej akciji, še ni izdelan, da pa se bomo vključili v akcijo, v to ne dvomim.

Stane Seršen

Bodoče naloge

(Iz zasedanja delavskega sveta)

Izpolnjevanje nalog, ki jih nalaga plan za leto 1970, bo za nas vse, zaposlene v Elmi, velika preizkušnja. Ko smo razpravljali o planu, je vsak imel pred očmi le številke, ki so bile podane v diskusiji, redki pa so razmišljali tudi o problemih, ki bodo nastajali. Taki problemi bodo letos nastajali povsod in le s prizadevnostjo ter disciplino bo kolektiv kos precej ambiciozno postavljenemu planu. Od vsakega posameznika bo plan zahteval večje napore kot doslej in predvsem bo potrebno veliko večje zaupanje med delavci samimi. Mislim, da je prav to zadnje največja rezerva, ki nam lahko ob najmanjših investicijah mnogo prihrani. Med sodelavci naj se delo enako vrednoti in ne povečujemo takih delovnih mest, ki imajo zato najmanj utemeljenih razlogov! Še prej pa se otesimo mišljenja, da ocenjujemo delovno mesto po človeku, ki ga zaseda. Potrebno bo tudi tesnejše sodelovanje med službami in probleme bo treba reševati skupno. Do sedaj je bila namreč navada, da je vsak delal zase in tako lahko svojeglavo uveljavljal »le svoje« ideje. Marsikatero večje slovensko podjetje nam je tu lahko vzor in zato tudi pri nas rezultati ne bodo izostali! Zpomnimo si pregovor, da več ljudi več ve!

Verjetno bo poleg vsega tega potrebna še marsikatera organizacijska sprememba. Pri tem ne mislim spre-

membe zaradi sprememb, ampak naj bo vsaka utemeljena, naj ima svoj namen in cilj, ki ga pogojujejo zastavljene naloge. Vsi kadrovske premiki naj bodo del daljnoročne politike podjetja in prav je, da kadre, ki jih imamo, pravilno razporedimo. S tem ne mislim, da bi se podjetje zapiralo in onemogočalo vsa prihodnovih sodelavcev, vendar so izkušnje v zadnjem času precej bridke, saj so le nekateri ostali dalj časa v podjetju. Ker je za izpolnitev plana potrebnih tudi nekaj novih sodelavcev, bi bilo zanimivo slišati mnenje službe, kako dobiti zahtevano število ljudi, saj vemo, da je v tem času povpraševanje po delovni sili precejšnje in da tudi s povečanjem osebnih dohodkov ta problem še ni rešen. Novo je področje

Novo je področje kooperacij. Tu imamo zelo velike možnosti, saj gre za delitev dela z zunanji partnerji. Takega načina se poslužujejo vsa večja podjetja, ki delijo delo z manjšimi. Za nas je v tej tržni situaciji in proizvodni zmogljivosti, s katero razpolagamo, to najboljša rešitev. Res je to delo pionirsko, vendar bo potrebno zainteresirati vse, da bodo pri tem sodelovali in pomagali. Rezultati mogoče ne bodo tako hitro vidni, vendar morali bomo biti vztrajni, saj smo si to nalogo zadali ob sprejetju plana. Tudi takrat smo bili enotni.

Anton Gracelj

Poslovno poročilo

Poslovno leto 1969 se približuje koncu. Rezultati proizvodnje in prodaje za 9 mesecev so presegli naša predvidevanja. Če primerjamo rezultate I. polletja z rezultati 9-mesečnega obračuna vidimo, da so zopet ugodnejši — boljši.

Bistveno dobre rezultate pa nam kaže tabela za mesec oktober. V tem mesecu smo dosegli najboljši rezultat v letu 1969.

Vidimo pa neskladnost doseganja med normativnimi norma urami in vrednostjo, kar je posledica sprememb

izdelkov bo potrebno posvetiti večjo skrb.

Največ težav v poslovanju pa imamo glede splošne nelikvidnosti, ki se je pri nas še poslabšala, saj imamo porast na kontu kupcev in prav tako na dolgovih dobaviteljem.

Za mesec november in december predvidevamo rezultat, sličen oktobru.

Največje težave povzroča trenutno kooperacija z Rowento zaradi termostatov. Težave so tudi pri uvozu jeklene peresne žice za mikro in karo stikala.

	I. pol- letje 1969	julij	avgust	september	9. mesecev	oktober
Doseganje plana proizvodnje za leto 1969 v NNU	105,6 %	105 %	108 %	103 %	105,7 %	118 %
Doseganje plana proizvodnje za leto 1969 v DIN	107,7 %	110 %	110 %	118 %	109,3 %	132 %
Doseganje plana prodaje za I. 1969 v NNU	104,6 %	87 %	85 %	113 %	103,2 %	116 %
Doseganje plana prodaje za I. 1969 v IN	106,3 %	104 %	101 %	125 %	107,2 %	124 %

asortimana proizvodnje tega meseca. Opaziti je, da v realizaciji prevladujejo dražji artikli, v katere je vloženo manj dela. Ako pogledamo 9-mesečni obračun, posebej pa mesec oktober, vidimo, da je plan prodaje manjši od proizvodnje. Če bi upoštevali samo ta podatek, bi lahko bili v skrbih glede plasmana naših izdelkov, vendar je ta bojazen za enkrat odveč. Proizvodnja se bo morala v prihodnje še bolj prilagoditi potrebam trga po količini, posebno pa asortiment izdelkov. Področju asortimenta, oziroma osvajanja novih

Če teh nekaj pokazateljev pogledamo, vidimo, da bo naše poslovno leto zaključeno z dobrimi poslovnimi rezultati. Zavedati pa se moramo, da nas čakajo še veliki napor, posebno zaradi nelikvidnosti, ki je največja ovira v našem poslovanju. Prav tako moramo že v letošnjem letu misliti in se pripravljati na naloge v letu 1970, saj smo sprejeli plan, ki je za 23 % večji od predvidoma izvršenega v letu 1969.

Tone Jernejčič

Proizvodni plan za leto 1970

— načrti in dileme —

Vsako leto se zahteva v načrtu razvoja določenega podjetja določene poslovne odločitve. Te poslovne odločitve morajo biti odraz kratkoročnih (letnih) in srednjeročnih (večletnih) ciljev. Te načelne trditve veljajo za vsa industrijska podjetja in zato tudi za našo tovarno.

V tej zvezi bi omenil samo nekaj osnovnih informacij, predlogov, rešitev in omejitev.

Kot osnovni cilj je funkcija maksimalnega dohodka pri danih tržnih mejah, obratovalnih sredstvih, osnovnih sredstvih in proizvodnih kapacitetah ter potrebnem živem delu.

Izračun tržnih mej za več let naprej je vsekakor glavni in osrednji spremljevalec večine finančnih efektov in poslovnih odločitev. Tržne meje za posamezne panoge in grupe izdelkov zaslužijo vso strokovno pozornost. Na tem področju stojimo še vedno na trilih nogah. Ocene za leto 1970 kažejo, da bi morali povečati proizvodnjo v letu 1970 napram doseženi proizvodnji v letu 1969 naslednje:

instalacijski material	za 17 %
termični aparati	za 44 %
izolacijski material	za 18 %
transformatorji	za 11 %
usluge	za 6 %
skupaj	za 23 %

analize in tržne raziskave. Ta naloga nas čaka v letu 1970.

Drobnejša študija tržišča in hitrejša reagiranja v kooperacijah nam bosta v bodoče zagotavljala stabilnejše poslovne odločitve.

Obratovalna finančna sredstva so krvni obtok vsakega podjetja. Gospodarjenje z njimi pomeni tudi v našem podjetju prilične notranje rezerve. Tuja obratovalna sredstva bo vedno težje pridobiti, poleg tega so draga. Izračun nam pokaže, da z boljšim planiranjem, bolj tekočim dotokom materiala v skladišča in bolj prilagodljivo tehnologijo dela znižamo potrebo po obratnih sredstvih lahko za 100 milij., to pa pomeni najmanj 8 milij. prihranek pri stroških.

To je čisti denar, ki ga prihranimo. Seveda pa so pojavi ob konjunkturi tudi obratni. Nekatere materiale se težko dobi, zato se jih vzame preveč na zalogo. Marsikdaj je boljše vložiti večja finančna sredstva, kot stati s proizvodnjo. Tu so vedno dileme med časom in denarjem. Rešitev je v tem, da si za vsako poslovno leto postavimo normative zalog, ki so postavljeni na osnovi proizvodnega plana in finančnih možnosti.

Finančne možnosti bodo v letu 1970 osnovni omejitveni faktor. Kredite bo

za 200 milijonov proizvodne opreme. Vsega še nismo dobili zaradi tega, ker do prvega polletja nismo imeli denarja. V maju pa smo pridobili kredit v nakazani višini. Ker pa je vsa oprema uvožena, je treba pridobiti še devize. To pa zahteva od služb velike napore, ker svojih deviz nimamo in jih moramo kupiti na prostem trgu. Tak postopek pa je zelo težaven, zamotan in počasen. Za leto 1970 predvidevamo pridobiti za 420 milijonov S din opreme in prostorov. Iz tega je razvidno, da veliko vlagamo v izboljšanje opreme in pogojev dela.

Druga oblika iskanja nadomestil za proizvodna sredstva so kooperacije. V tej zvezi smo osnovali nov oddelk, ki ga bo vodil ing. Cveto Bogataj in menim, da bo bistveno pripomogel k realizaciji naših načrtov. V kooperaciji predvidevamo 33.400 NNU strojnih storitev in 55.000 NNU montažnih storitev. Ostale kooperacije pa bomo snovali in vzdrževali še preko leta 1970. Zelo važne kooperacije bodo v letu 1970 tudi na področju orodjarskih uslug, kar že nakazuje plan za leto 1970 in novi proizvodi, ki bodo prišli na tržišče konec leta 1970.

Nadaljnja omejitev je živo delo ali drugače rečeno, proizvodni delavci. Tudi v tej zvezi obstajajo določene težave. Rešitev za to vprašanje je več. Izračun je pokazal, da bi morali pridobiti na novo 95 proizvodnih delavcev. Ta zahteva je zelo visoka pri oceni, da bomo leta 1970 delali 42-urni tednik. Pred nas se postavlja dilema: večziensko delo, večurni tednik, novi proizvodni delavci, več kooperacij, snovanje nove tovarne okovov v Lendavi in podobno. Verjetno bo optimalno oziroma najboljše vsakega nekaj. Še dober teden nas loči, da sprejmemo stališča dokončno. O tem se bo moral izjasniti delavski svet, politične organizacije in proizvajalci. Vsaka rešitev bo zahtevala določene napore, pri tem pa jih bomo morali skupaj prenašati.

Tržna situacija in rast konkurence je taka, da je treba tržišču kar najbolj smelo slediti. V tej zvezi se pripravljajo tudi nekateri organizacijski ukrepi v tehnologiji in v projektivni službi. Poleg tega v računovodski službi pripravljamo DIRECT COSTING obračun, ki bo pripomogel k hitrejšim in jasnejšim odločitvam. V prodaji bo treba realizirati delitev dela še dosledneje, poleg tega pa zgraditi skladišče finalnih izdelkov. Prodaja dobi v naslednjem letu nove prostore, s tem pa ji bo omogočeno boljše delovanje. Tudi izvoz smo kadrovsko že ojačali, tako da bo lažje sledil dogodkom na zunanjih tržiščih. V proizvodnji bo treba napraviti poleg investicij v stroje tudi vrsto ukrepov.

V nekovinah bo treba bistveno zmanjšati izmet. V tej zvezi bo treba paziti na nabavo kvalitetnih surovin, z nagrajevanjem vodečih ljudi v proizvodnji pa povečati pozornost in skrb za vodenje proizvodnje. V Lendavo bomo montirali tabletirko in tako ustvarili iste pogoje, kot jih imamo pri nas s predgrevanjem.

Na vse stroje bi morali montirati števec, s tem bi odpadlo štetje.

V Stančah bo treba z vestnim delom skrbeti za odpravo okvar.

Organizirati tečaj za priučene delavke s poudarkom na tehnologiji obdelave in sestavi orodij.

Pri konstrukciji kombiniranih orodij doseči izboljšavo v tem, da delavki ne bo treba gledati, ali je vsak komad izdelan iz orodja ali ne.

Na vse stroje bo treba predvideti izpihvalne ventile.

Vpeljavanje podajalnih naprav pri vseh močnih orodjih.

Dokončno urediti skladišče orodij. Usposobiti orodjarno B z določenimi stroji.

Hitro odstranjevati okvare na orodjih in strojih.

Treba je imeti v rezervi vedno pripravljena orodja za primer, če pride do okvare.

Pri avtomatih bo treba poleg naba-ve novih, rešiti tudi čim večjo mobilizacijo obstoječih. Še vseprevečkrat se zgodi, da izgubimo preveč časa pri pripravi in stroji včasih po nepotrebnem stojijo. To velja predvsem za transfer avtomate. Mislim, da bo določen nagrajevalni sistem pomagal rešiti tudi del tega problema.

V galvaniki in brusilnici bo treba poostri tehnološko in delovno disciplino. Skrbeti bo treba za rezervne dele za stroje, ki so v večzienskem delu in za hitro odstranjevanje napak.

Pravilen pritok polizdelkov in nabava potrebnih razmastilnih sredstev bosta bistveno pripomogla k večjim učinkom v tem oddelku.

Postavitev nove proge za cink je nujen pogoj za realizacijo predvidenih planskih nalog. V nadaljnjem razvoju gospodinskih aparatov bo treba razmišljati o novi galvanizaciji.

Tudi za druge oddelke: montažo, lakirnico, trafo oddelk je predvideno vrsto ukrepov. Naštevaje vseh pa bi preobširno obremenilo omejeni prostor za članek.

Tudi v drugih službah podjetja so predvideni načrti, ki bodo podrobneje spremljali proizvodne in poslovne dogodke.

To je le nekaj misli o predvidenih načrtih za leto 1970, osnovne podatke pa ste dobili kot posebno informacijo (Naši načrti za prihodnje leto, rumeni list), o realizaciji teh načrtov vas bomo preko leta obveščali in s tem skušali pritegniti k sodelovanju.

Rudi Vavpotič, dipl. ing.

DOGODKI MESECA

V času od 1. 11. do 30. 11. 1969 so se na novo zaposlili v Elmi:

Magdič Štefan, Jambrovič Djuro, Ribarič Pavel in Pentek Helena — v obratu Lendava.

Kovačič Marija in Petelinkar Ivanka — v obratu trakov; Jemec Marjan — v orodjarni; Svetičič Metod — v kadrovsko organizacijski službi; Horvat Marjan v prodajno-projektivni službi.

V istem obdobju so odšli iz podjetja na lastno željo:

Saje Frančiška, Jokič Miloslava in Košak Stanka iz obrata trakov; Lapanja Silva, Goboc Kristina in Blažič Olga — iz montaže. Dobovšek Milena — iz obrata profilov; Biserko Mladen — iz orodjarne; Golčar Alojz — iz obrata nekovin; Danilovič Arandjel — iz obrata površinske obdelave; Brojan Magda in Sicherl Zinka iz kontrole kvalitete.

Na odsluženje kadrovskega roka so odšli:

Škrlep Anton, Bartolič Branko in Wertschnig Marjan — iz orodjarne. Puhar Anton — iz splošne službe.

Dne 20. 11. 1969 je umrl naš sodelavec Dobovšek Martin. Zaposlen je bil kot telefonist, potem je delal vrsto let v montaži, nato pa je bil invalidsko upokojen.

Vladimir Mlinar

V vse to pa še ni vključen izvoz na področju instalacijskega materiala, ki bi znašal okvirno okrog 5.000 N din.

Tako bi po grobi oceni tržišča za leto 1970 znašalo povečanje skoraj za 30 %.

To pa je za zrelo presojanje preveč kratkoročna orientacija. Ocene za leto 1971 predvidevajo določeno stagnacijo. V tej zvezi pa so naše ocene glede na hitra in nezakonita tržna gibanja še slabe. Nismo niti v stanju predvideti, v kakšnem odnosu bi stagnacija bila, niti kakšna bo po posameznih panogah. Naš srednjeročni načrt do leta 1973 nam sicer služi za oporo, da vemo, kako usmerjati politiko novih proizvodov, vendar je za stabilno odločanje to še premalo. V tej zvezi bo treba v prodajni službi okrepiti

težko pridobiti, svojih finančnih sredstev pa tudi nimamo.

Analize leta 1969 so pokazale, da imamo 69 % svojih osnovnih in obratnih sredstev, ostalih 31 % pa so bančna sredstva. Osamosvojiti se na tem področju je trajna in večletna naloga našega kolektiva. Poleg tega imamo v obratnih sredstvih večino kratkoročnih kreditov in to preko 600 milijonov S din, ki so stalno v nevarnosti, da nam jih lahko vzamejo. Iti v plan za leto 1970 pomeni pridobiti novih 280 milijonov S din finančnih sredstev za obratna sredstva. To so zadolžitve služb, ki pri tem ne bodo imele lahkega dela.

Naslednja omejitev za dosego višjih proizvodnih ciljev so proizvodna sredstva, stroji in prostor. Kot je poznano, imamo v načrtu za leto 1969 pridobiti

Nekaj besed o zjamčenem osebnem dohodku in o doplačilih

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Ta zjamčeni osebni dohodek naj torej prepreči, da bi se zaslužek delavca ali delavke ne znižal pod znesek, ki še nekako omogoča preživljanje. Vsem nam pa je jasno, da je tako nizki zaslužek (npr. 460,80 dinarjev) trajno nevzdržen, saj je s tako malo denarja ustrezno preživljanje zelo težavno, če ne sploh nemogoče. Zato pa je predvsem ponovno prejetje zjamčenega osebnega dohodka opozorilo, da pri tistem, ki ga prejema, nekaj ni v redu in da je treba ugotoviti, zakaj dosega tako nizek zaslužek.

Spodnja preglednica kaže, da so bila doplačila skorajda v celoti omejena na dva obrata, montažo in stiskalnice, saj jih je bilo v obratu nekovin, bodisi tu ali v Lendavi, zelo malo, v vrtnalnici pa ni bilo do sedaj niti enega samega primera:

Obrat	Št. oseb z doplačilom v razdobju febr.—sept.	Št. doplačil
Montaža	38	70
Stiskalnice	24	67
Nekovine	4	4
Nekovine, obr. Lendava	5	10
Skupaj:	71	151

Kako pogosto so posamezne delavke v montaži prejemale doplačila, kaže naslednja preglednica:

Kolikokrat doplačano	Število delavk	Koliko doplačil
enkrat	16	16
dvakrat	17	34
trikrat	1	3
štirikrat	3	12
petkrat	1	5
Skupaj:	38	70

Vidimo torej, da je največ delavk prejelo le eno ali dve doplačili (33 ali 86,8 %). Zato spada tistih pet delavk, ki so dobile doplačilo tri ali večkrat, med izjemne primere.

Za stiskalnice pa kaže spodnja preglednica drugačno podobo:

Kolikokrat doplačano	Število delavk	Koliko doplačil
enkrat	8	8
dvakrat	5	10
trikrat	3	9
štirikrat	3	12
petkrat	3	15
šestkrat	1	6
sedemkrat	1	7
Skupaj:	24	67

Tudi v tem obratu so sicer eno do dvakratna doplačila še najpogostejša (13 ali 54,2 %), vendar pa je tudi znatno število tistih delavk, ki so prejemale po tri ali več doplačil (11 ali 44,8 %). To kaže skupaj z velikim številom delavk, ki so prejemale doplačila, da so verjetno razlogi za doplačila v tem obratu deloma različni od tistih v montaži.

V tukajšnjem obratu nekovin so bila izplačila teh delavk neznatna.

V obratu nekovin v Lendavi je bilo nekaj več doplačil:

Kolikokrat doplačano	Število delavk	Koliko doplačil
enkrat	2	2
dvakrat	2	4
trikrat	—	—
štirikrat	1	4
Skupaj:	5	10

Redkost doplačil v obeh obratih nekovin kaže med ostalim, da je tamkaj doseganje norm očitno lažje kot v obratih montaže in stiskalnic.

Vsa doplačila v razdobju februar do vključno september so znašala 9.402,80 N din.

Razlogi za prejetje doplačil do zjamčenega osebnega dohodka so po naših dosedanjih ugotovitvah zelo različni. Izhodišče je seveda vedno nizko doseganje norme, odnosno nizka storilnost posameznika. Razlogi za nizko storilnost pa morejo biti na primer: nesposobnost delavca ali delavke za dovolj hitro in kvalitetno opravljanje nekega dela, morda predvsem zaradi še nezadostne izvežbanosti (kratek staž v obratu), premajhna prizadevnost, slabo zdravstveno stanje ali počutje (tudi npr. v zvezi z nosečnostjo). Poleg teh več ali manj osebnih razlogov pa morejo povzročiti nizko storilnost še ali pa celo predvsem različni zunanji dejavniki, kot na primer pogosta menjava del, pogosti kvari in zastoji naprav, slab material itd. V obratih mnogokrat slišimo, da naj bi nizke storilnosti bile krive predvsem previsoke ali celo nedosegljive norme. To pa bi seveda držalo le, če bi tudi sposobne, delavoljne in za posamezne operacije ali splošno izvežbane delavke ne dosegale norm. V resnici pa je storilnost delavk, ki imajo zgoraj navedene lastnosti (to so praviloma delavke z daljšim stažem), stalno zadovoljiva, visoka ali celo zelo visoka.

Marjan Matko

(Nadaljevanje prihodnjič)

Nekaj o novem likanju

Današnji tempo življenja zahteva od žene največje napore, da razporedi svoj čas tako, da bo zadovoljna ona in vsi tisti, ki so več ali manj v stiku z njo.

Kakšen problem je pranje in likanje za vsako gospodinjico, vemo prav vsi. Sodobni pralni stroji vseh vrst so razbremenili ženo v veliki meri, toda perilo prihaja iz njih še vedno zmečkano. Najnovejši izdelek ELME, avtomatski parni likalnik pa je poskrbel, da je tudi jugoslovanski ženi omogočeno likanje na najsodobnejši način. Likanje s krpo in vlaženje perila ni več potrebno, ker naš likalnik opravi obe funkciji v popolno zadovoljstvo uporabnika.

Na demonstraciji smo prikazali širokemu krogu naših deklet in žena praktično delovanje novega likalnika.

Veliko zanimanje, katerega so pokazale, nas opominja, da moramo vedno iti v korak s časom, ker samo tako lahko zadovoljimo potrošnike.

Marsikdo se je zamislil nad sorazmerno visoko ceno. Res je za naše razmere likalnik zelo drag, toda tako tehnično izpopolnjen izdelek ne more biti cenejši in je na zahodnem tržišču še dražji. Mislim, da ni potrebno skeptično gledati na mogočo montažo novih količin parnih likalnikov, ker samo s kvalitetnim in celotnim asortimanom lahko dosežemo zaupanje kupcev.

Možje so pa zopet našli darilo za svojo ženo, sestro, mater ali pa neporočenega tovariša in priznati morate, da bo vsak rad vzel tako dragoceno darilo.

Jože Dolenc

K ČLANKU:

Napredek je odvisen od znanja

Zadnjič smo v STIKU ugotavljali, kako potrebno je znanje in vsakovrstno izobraževanje ob današnjem ogromnem in hitrem tehničnem napredku. To niso samo papirnate besede, ne samo brezplodni uvodniki, ki so jih polni časopisi, tudi ne lažna statistika. Žalostna je ugotovitev, da je Slovenija s toliko opevanega mesta tehnično najnaprednejše republike zdrknila na zadnje mesto glede izobrazbe zaposlenih ljudi. To klavrno stanje je treba popraviti, to je jasno vsem. Ni še prepozno. Večkrat poslušamo po radiu ali gledamo na televiziji reportaže o posebno uspešnih delovnih organizacijah in povsod je zraven tudi podatek, da imajo prav take organizacije visok odstotek izobraženih kadrov — tehničnih, komercialnih in drugih, ki imajo prav take sposobnosti, da s svojim znanjem uspešno rešujejo probleme, jih predvidevajo ter obračajo sebi v prid.

In naša delovna organizacija? Sramovati se nam ni treba. Naša kadrovska struktura res še ni popolna, prav gotovo pa se trudimo, da bi stanje kar se da hitro vzpostavili na višji nivo.

Dejansko se je v vseh letih obstoja ELME nivo šolanih ljudi dvigal iz leta v leto, vendar ni dohajal potreb.

In kako bo v bodoče? Naj v ta namen prikažemo nekaj podatkov?

Štipendiramo:

na strojni fakulteti	3 študente
na elektro fakulteti	1 študenta
na pravni fakulteti	1 študenta
na tehn. šoli str. stroke	1 dijaka
na ekon. sred. šoli	2 dijaka
na sred. uprav. adm. šoli	1 dijaka

Še bolj razveseljivo pa je dejstvo, da člani naše delovne organizacije sami ugotavljajo, da bi morali znati še več in se, kljub naporom, ki jih dodatno šolanje zahteva, vpisujejo na poklicne, srednje in višje šole. Takih je pri nas kar 30.

Poklicno šolo obiskujeta dva naša delavca.

Enajst naših delavcev obiskuje delovodsko šolo strojne stroke.

Za srednjo šolo strojne stroke so se odločili 3 delavci.

Tudi srednjo upravno-administrativno šolo obiskuje en delavec.

Na ekonomski srednji šoli se učijo štirje naši delavci.

Za višjo tehnično šolo elektro stroke sta se odločila dva delavca.

Na strojni fakulteti imamo tudi enega našega člana organizacije.

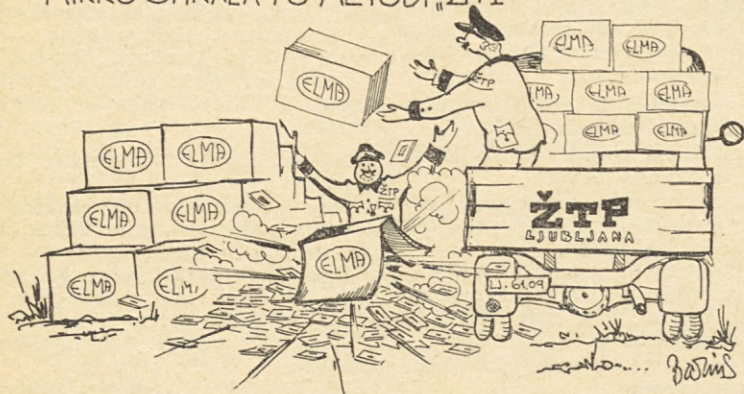
Višjo šolo za organizacijo dela končujejo 3 naši sodelavci.

Tudi na višji komercialni šoli se šola en naš sodelavec.

Prav tako obiskuje višjo varnostno šolo en naš sodelavec.

(Nadaljevanje na 5. strani)

„PREISKUŠANJE“ VZDRŽLJIVOSTI ODPRESKOV MIKRO STIKALA PO METODI „ŽTP“

(Nadaljevanje s 4. strani)

Zaenkrat je majhno število žensk, ki obiskujejo šole, vendar smemo upati, da bo teh šest sodelavk tudi drugim vzbudilo željo, da bodo postale pogumnejše.

To je bil pregled šolanja naših delavcev v strokovnih šolah. Manj razveseljivo pa je dejstvo, da pri prevelikem številu naših delavcev, ki še nimajo dokončane osemletke, ki je osnova za vsa nadaljnja šolanja, tako malo obiskuje. Prav tako bo tu potrebna večja aktivnost.

Nadaljnja oblika izpopolnjevanja so tečaji tujih jezikov. Tudi tu imamo primer hotenja po učenju. Letos se je vpisalo v razne tečaje štirinajst naših članov, večinoma za nemški jezik, manj za angleškega.

Ob tej priliki bi rad dal priznanje vsem tem našim članom organizacije, ki so se odločili za študij. Vsi ti ljudje se dobro zavedajo, da pomeni študij hudo časovno in duševno obremenitev, obenem pa veliko odgovornost do tistih, ki jim ta študij omogočajo.

Ni enostavno po napornem delovniku slediti predavanju ali pa vse popoldneve in marsikdaj tudi noči pre-

sedeti ob knjigi ter napenjati možgane. Tudi priprave na izpite zahtevajo poleg dobre volje še dokaj živcev. Zato moramo spoštovati te sodelavce, ki vse to prenašajo iz dneva v dan. Ponosni smo lahko nanje, kajti doslej nihče še ni obstal na pol poti in vrgel puške v koruzo. Lahko se v ELMI pohvalimo s tem, da je marsikateri naš strokovnjak, ki danes uspešno zaseda vodstveno ali vodilno delovno mesto, pridobil izobrazbo na omenjeni način. In vsi smo zadovoljni z njimi.

Občasni seminarji so tudi vir dodatnega učenja. Vemo, da nikakršna šola ne more vnaprej vedeti, kaj vse bo na njenem področju novega v svetu. Da bi zvedeli zanje mnogi naši sodelavci obiskujejo razne seminarje in posvetovanja, kjer se prikazujejo najaktualnejše novosti in nove izkušnje, da bi jih lahko uspešno vnesli v naše delovne procese.

Menim, da je pri uspešnem delovanju tovarne nemajhna zasluga šolanih kadrov, zato naj ne bo nikogar več med nami, ki bi v današnjem času še trdil, da sta šolanje in znanje nepotrebno zlo.

Albert Mizerit

Rekreacija in še kaj

Besedo rekreacija pogosto slišimo v vsakdanjem življenju, posebno še v času nekaj let nazaj, ko se je v naš sicer lep slovenski jezik prikradla kopica tujih spakedrank in pa tudi nekaj takih besed, ki jim zanje ne najdemo ustreznega izraza v slovarju in so se nekako udomačile ter postale več ali manj nepogrešljive, zlasti v tako imenovanem poslovnem jeziku. Z rekreacijo ni tako, saj imamo zanjo več lepih ustreznih izrazov; razvedrilo, zabava, sprostitvev itd., vendar bom v nadaljevanju izjemoma ostal pri izrazu rekreacija.

Pojem in pa namen rekreacije ni nov, niti izključno moderen, saj je znano, da se je človek že od svojega nastanka ukvarjal z nekaterimi oblikami rekreacije, sicer na nižji ravni in ne toliko z določenim namenom kot morda iz navade. Dandanes pa je postala rekreacija tako rekoč neke vrste nuja,

ki naj od hitrega tempa življenja utrujenim ljudem povrne bodisi fizičnih moči, bodisi jih sprosti nenehne napetosti. Seveda pa vsi ljudje ne gojijo enakih oblik rekreacije. Od tega, kakšen položaj in izobrazbo ter ne navsezadnje kakšno delo kdo opravlja, je tudi odvisen izbor rekreacije. Vsakdo si tako po svojih možnostih in hotenjih izbere svojega »konjička«, ki mu v prostem času nudi prijetno zabavo in le redki so danes tisti, ki bi lahko rekli, da jih razen dela nobena druga stvar ne zanima. Seveda pa naj bo rekreacija namenjena temu, da bo res vsakdo po napornem delu našel sebi primerno obliko zabave, pa naj bo to športna, kulturna, poudarjeno zabavna, ne pa toliko gostilniško pobarvana, kar se sicer na žalost tudi dandanes dogaja. Torej naj bi bila rekreacija z eno besedo zdrava, kulturna, organizirana,

(Nadaljevanje na 6. strani)

Potniki za domžalsko smer nismo samo številke — smo ljudje!

Kakor vsak dan smo potniki avtobusa za domžalsko smer hoteli, da čimprej pridemo v prijetno tople avtobus. Prav ta dan se je namreč zima v letošnjem letu prvič predstavila z izredno nizko temperaturo.

Začuden smo opazili, da »našega« avtobusa sploh ni na mestu. Tovariš Ivan Novak je to opazil in nam rade volje pripeljal avtobus iz garaže, tako da smo bili vsaj na toplem. V avtobusu smo potrpežljivo čakali do 14.30 ure, nato pa smo začeli iskati informacije, kaj se je zgodilo, da ni voznika, niti tistih, ki so odgovorni za prevoze, da bi dali kakršnokoli informacijo.

»Temperatura« negodovanja je rasla od minute do minute. Začeli smo spraševati vratarja, kaj je? Odgovor je bil skomig z rameni.

Potem smo od dežurnega tovarne zahtevali, naj nekaj ukrene. Odgovoril je, da tov. Vidmar pride nazaj in nas kasneje odpelje. Zaradi tako spodbudne izjave smo čakali do 15.30 ure, nato smo jo »mahnil« peš tja do Rogovilca in se odpeljali po voznem redu »javnega prometa«. Zadnji smo prispeli domov okrog 17. ure.

Da se v bodoče take in podobne malomarnosti ne bodo dogajale, zahtevamo potniki, da se krivci kaznujejo

s tem, da povrne stroške. Ta denar pa naj se nakaže kot pomoč prebivalcem v Banjaluki. Za čas, ki smo ga izgubili s čakanjem, pa pričakujemo vsaj skromno opravičilo.

Stane Seršen

ODGOVOR

Vzrokov za ogorčenje dne 2. in 3. decembra med potniki »domžalskega« avtobusa je več. Eden od njih je prav gotovo tudi razgovor, ki je potekal med vodjem pomožne dejavnosti in referentko za izvoz. Odvijal se je takole:

»Tov. Resnik, takoj pripravite prevozno sredstvo, ki naj pripelje termostate iz carine v Maribor.

»Nemogoče, ker so vsi vozovi na terenu, razen, če se lahko prevoz opravi v popoldanskem času. Še bolj zagotovo pa bi to lahko opravili naslednji dan.«

Zjutraj, dne 3. XII. 1969

»Tov. Merharjeva, kombi je pripravljen za odhod. Ali je v Mariboru na carini vse urejeno za prevzem?»

»Na carini je vse urejeno za prevzem, lahko gre.«

In šofer, tovariš Miha Čarman, je odpeljal nekaj po šesti uri proti Mariboru in se vrnil s pošiljko okrog

11.45 ure. Ko so pošiljko pregledali, so ugotovili, da med pošiljko ni termostatov — ker niso bili še ocarinjeni. Seveda šofer tega ni vedel, ker je bil prepričan, da je pripeljal vse, kar mu je bilo naročeno. Tov. Merharjeva je zahtevala, da gre avto ponovno v Maribor in naj se šofer javi pri »Marisu«, kjer ga bo nekdo čakal, da bo posredoval pri carini za izročitev pošiljke termostatov.

Tov. Resnik je tovarišu Čarmanu ponovno izdal nalog za odhod v Maribor po opravljenem prevozu zapolnjenih, to je nekako ob 15. uri. In tu se pričena drugi vzrok za ogorčenje zaposlenih.

Tov. Miha Čarman je bil zaradi neuspešne prve vožnje gotovo prizadet in je zaradi tega spregledal navodilo za drugo vožnjo v Maribor. Ob 13.30 uri je odpeljal s kombijem proti Mariboru, ne da bi svoj odhod komu javil. Sodelavci in vratar so videli, da je odpeljal, nihče pa ni vedel, kam. Tudi tov. Resnik ni bil obveščen o njegovem odhodu ter zaradi tega ni mogel ničesar ukrepati v zvezi prevoza zaposlenih.

Tako so tej nevšečnosti botrovala naslednje pomanjkljivosti:

1. Pomanjkljiva organizacija obveščanja o odhodu in prihodu vozil.

2. Netočno obveščanje uvoznega referenta — termostati še niso bili ocarinjeni.

3. Prizadetost osebe, ki kljub prizadevnosti ni po svoji krivdi mogla opraviti celotne naloge v prvi vožnji.

4. Pravočasno naročanje sestavnih delov za naše proizvode — če termostatov ne bi dobili, bi se proizvodnja likalnikov ustavila.

Iz navedenih štirih točk je razvidno, da prevoz zaposlenih ni izostal zaradi malomarnosti ali celo namerno, ampak je vsak izmed vzrokov doprinesel svoj delež, da je nastala zmešnjava, zaradi katere se koristnikom avtobusa opravičujemo.

Dolani in Ljubljanci se za take in podobne izostanke voženj nič več ne razburjajo, ker so se na te pojave že privadili. Morda je organizacija prevozov v domžalsko smer doslej preveč »klapala«, pa je zato že en sam izostanek povzročil tak protest.

»... podplat je koža čez in čez postala!«

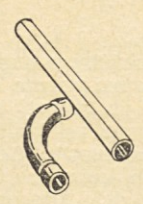
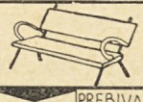
Vladimir Mlinar

PREDLAGAMO NAKUP DOPOLNILNEGA PREVOZNEGA SREDSTVA, DA BO »ORGANIZACIJA« PREVOZA BOLJŠA KOT

3.12.69

Nagradna križanka

		PEROPRA- SK - PERESAR	RAČUN	ŽENSKO IME	31. XII.	ZMOGLJI- VOST	JAPONSKI TELOVA- DEC	ČASTI- HLEPO- ST	NIKOLAJ PIRNAT	POZITIVNI DEL ATOMA		
	GI. MESTO INDIANE (ZDA)										PREBIVAL- KA SOS. DRŽAVE	ELMA
DRUŽAB- NA PRIREDI- TEV	FRANC. REKA		TOVARNA ŠENTJURJU HOTELSKA USLUŽBEN.						GRADB. DELOVOJJA			
GRŠKI BOG VETROV				VALJEVO VECKO EDVARD			TOPE PAVČEK			LEP PTIČ POZREŠ- NOST - HLASTANJE		
HOTEL NA VELIKI PLANINI							OTOK V KIKLADIH			LANTAN ČLAN PION. ORGANIZA- CIJE		
OBDOBJE		ROMAN DOSTOJEV- SKEGA OBJAVA CEN					VODNA PARA					VEČANJE NARAŠČA- NJE
SAMO		KALCIJ PLANIN- SKE PTICE		SLOVEN- SKI TEDNIK		RIMSKI ZGODOVIN. ZVEZA KNJIŽEVNIK						
 M 1:20	SKANDI- NAVSKI DROBIZ SPIS			SPORED								
KOMPASOV HOTEL NA BLEDU				OMLAČEN SNOP 6. + 13. ČRKA				MANGANI ELVIRA VOČA				
OBJAVLJA NJE OKLICEV									X FARAD			
NAŠ IZDELEK						SKUPAJ SPRAVIL- L. BRADEŠ- KO	REKA V MEZOPO TAMIJI					

Za pravilno rešitev nagradne križanke bo nagrajenih deset reševalcev. Izrezano križanko z vpisano rešitvijo oddajte v omarico pri jedilnici do 27. decembra 1969. Na izrezani križanki mora biti napisan priimek in ime reševalca z velikimi tiskanimi črkami. Žrebanje bo javno, in sicer v torek, 30. decembra 1969, v drugem odmoru v jedilnici.

Vso srečo pri reševanju in žrebanju!
Uredniški odbor

DOPIŠNIKOM

Vseh člankov, ki smo jih prejeli v zadnjem času ni bilo mogoče objaviti. Objavili jih bomo v prihodnjih številkah našega glasila.

Uredništvo

(Nadaljevanje s 5. strani)

lahko pa tudi spontana, vendar brez škodljivih vplivov in posledic. Zajemala naj bi širok krog ljudi, tako širok, kot so široke tudi možnosti in oblike rekreacije.

Če naj posebej omenim športno rekreacijo, potem lahko zanjo rečemo, da je to ena najmodernejših oblik zdravja in ne nazadnje kulturnega izživljanja delovnih ljudi, predvsem seveda mlajših. Vendar tudi starejši ljudje pri tem niso izuzeti, saj njim še bolj ustreza in jim je bolj potrebna prav ta vrsta športne zabave. Vsakdo verjetno pozna koga, ki še v poznih letih življenja hodi na sprehode, v planine itd.

Tudi pri nas v podjetju nam je omogočena neke vrste športna rekreacija v prostem času, zlasti v času odmora. Kogar zanima, lahko to sam ugotovi pred obratom orodjarne (odbojka) in pa v zadnjem času na galeriji nad jedilnico (namizni tenis). Ker se tudi sam udeležujem borb za zeleno mizo (beri v namiznem tenisu) lahko rečem, da nam tiste pol ure igranja res nudi prijetnih vtisov in kar je še važnejše, da se po končanem igranju počutim bolj sproščenega in spočitega za nadaljnje napore pri delu. Mislim, da se bodo vsi moji »soigralci« v tem strinjali z menoj, če jim povem svoj vtis, da tudi oni od tega nekaj »odnesejo«. Največ zabave nam pri vsem tem ne nudi igranje namiznega tenisa samo po sebi, kot pa vsi vmesni in vzporedni trenutki, ki se v času igranja pojavijo.

Ti trenutki so »zagrizena« borba za zmago nad »sovražnikom«, »neusahljiva« želja za revanšo, »neizprosno« tekanje, čeprav včasih tudi neuspešno, za izgubljeno žogico, »nenehno« stremljenje za tem, kdo bo koga nadigral v natančnih udarcih, po vsem tem pa širok nasmeh na licih soudeležencev, včasih prikrit z rahlo ironijo pri zmagovalcih, spet drugič pa pomešan s trpkim prizvokom pri poraženih. Tudi »poznavanje« pravil igranja nam ne predstavlja nikakršnega problema, saj jih vsi brez izjeme dobro poznamo. Ko pa sredi takšnega vzdušja nepričakovano udari gong in nam oznani, da moramo za ta dan prenehati z »delom«, se razvije še debata o tem, kdo od udeležencev naj bi izpadel iz prve lige v drugo po vzoru jugoslovanskega profesionalnega nogometa, ko se igra za razliko od namiznega tenisa na zelenem polju in ne za zeleno mizo, vsaj ne zmeraj.

Pa pustimo šalo ob strani. Po svojih močeh sem skušal na kratko opisati nekaj vtisov, ki, upam, niso samo moji iz rekreacijske dejavnosti v prostem času. Po vsem tem mislim, da je te vrste rekreacija dosegla svoj namen in da bomo skupaj preživeli še mnogo takih in podobnih dogodivščin, ki nas vsaj takrat zbližujejo in omogočajo spoznavati drug drugega, če se že v delovnem času nimamo možnosti, pač zaradi zavzetosti, pobleže spoznavati.

Na koncu še en poziv prizadetim, ki naj mi tega ne štejejo v zlo. Lepo in prav bi bilo, da bi se vsi držali pravil o čistoči prostorov, ki jih koristimo za igranje namiznega tenisa, da bi enkrat že spoznali, da spadajo cigaretni ogorki v pepelnik in papirčki od malic v za to pripravljen koš in ne na tla, kot se to sedaj dogaja.

Še enkrat, ne zamerite in na svidenje za zeleno mizo!

Franc Erceg

ZAHVALA

Vsem, ki so spremili mojo mamo na njeni zadnji poti in ji podarili venec, iskrena hvala.

Ivanka Ložar

ZAHVALA

Vsem, ki so mojo drago mamo Frančiško Hribernik pospremili na njeni zadnji poti in sočustvovali z menoj, se iskreno zahvaljujem.

Stanka Kopitar

Glasilo STIK izdaja delovna skupnost ELMA — tovarna elektromateriala Ljubljana-Crnuče. Ureja ga uredniški odbor, izhaja enkrat mesečno.

Odgovorni urednik: Stane Ritonja
telefon 341-005, int. 66

Tisk: Tiskarna PTT, Ljubljana

ODGOVOR NA VPRAŠANJE TOVARIŠA ERHATIČA, KAKO IN KDAJ BODO KONČNO UREJENE MOŠKE SANITARIJE IN GARDEROBE

Rekonstrukcija bo zaključena, ko bodo končana dela v moških sanitarijah in v garderobi starega objekta, ker tudi adaptacija teh prostorov spada v okvir rekonstrukcije.

Pri adaptaciji moških sanitarij in garderobe se morajo zvrstiti mnogi izvajalci kot zidarji, teracerji, vodovodni inštalaterji, oblagalci sten, kleparji in pleskarji, v določenem zaporedju. Poleg tega pa je treba še preurediti razsvetljavo.

Za vsa naštetá obrtniška dela, razen za razsvetljavo, smo vezani na zunanje izvajalce in na vrstni red del. Izvajalce je težko dobiti prav takrat, ko jih potrebuješ. Pogosto je treba nanje čakati, da sprostijo delovno silo na drugem delovišču. Če kasni zaradi tega eden, kasnijo tudi drugi. Do zastoja pride tudi, če ni na tržišču katerega od materialov. Kot primer lahko navedemo, da izvajalec vodovodno inštalacijskih del ne more dobiti pri tukajšnji trgovski mreži enakih umivalnikov, kot so že montirani, in jih še potrebujejo, temveč jih mora naročiti iz druge republike.

Takšni in podobni vzroki ovirajo tekoče izvajanje del, ki lahko sprožijo pri posredno prizadeti osebi vprašanje, zakaj dela počasi napredujejo.

Milan Martelanc